

Informationsblad 1

6 Maj 2008

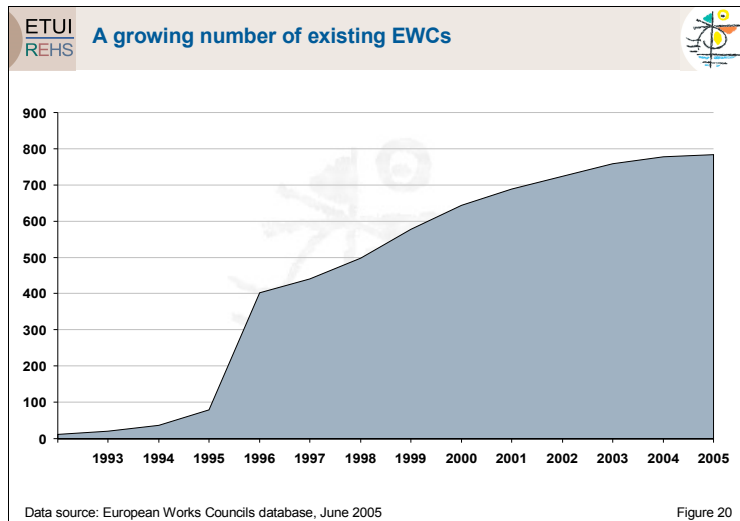
Europeiska Företagsråd (EWC) vad är det?

Utvecklingen inom EU har lett till att många stora multinationella företag opererar i allt högre grad på gränsöverskridande basis inom Europa. Lägre handelshinder och gemensamma regler innebär att allt som t.ex. arbetsplatser och pengar kan flyttas från det ena till det andra landet inom EU. Och stora företag drar naturligtvis nytta av detta. Det medför att allt fler avgörande beslut inom multinationella bolag tas på europainivå. Arbetsvillkor och framtiden för ett växande antal anställda inom sådana bolag bestäms allt oftare av centrala ledningar som är verksamma i andra länder.

Innan Europeiska Företagsråd (EWC) inrättades hade de flesta arbetstagare i sådana företag ingen riktig möjlighet att utöva något som helst inflytande hos sådana företagsledningar. Besluten las snarare fram av lokala ledningar som klappade och klara och som något som hade bestämts av ett huvudkontor i ett annat land. Och inte heller fanns det någon möjlighet för lokala representanter att samråda med kolleger från andra länder som berördes av samma eller liknande beslut. Det var möjligt för centrala företagsledningar - och vissa utnyttjade detta ibland - att framställa saken på olika sätt inför de olika arbetstagarorganen för att spela de anställda från olika länder mot varandra. Medan multinationella företag utvecklade nya europeiska strategier och metoder för att ta fördel av den inre marknaden, hade de anställda som berördes inga effektiva verktyg för att utöva sitt rättmätiga inflytande.

Att väga intressen mot varandra

Detta utgjorde naturligtvis ett problem eftersom det skulle innebära, om det fortsatte, att EU skulle låta stora bolags intressen väga betydligt tyngre än vanliga arbetstagarintressen. I slutet av 80-talet ansåg dock vissa företagsledningar att de saknade effektiva kommunikationsvägar för att informera och samråda med de anställdas representanter på

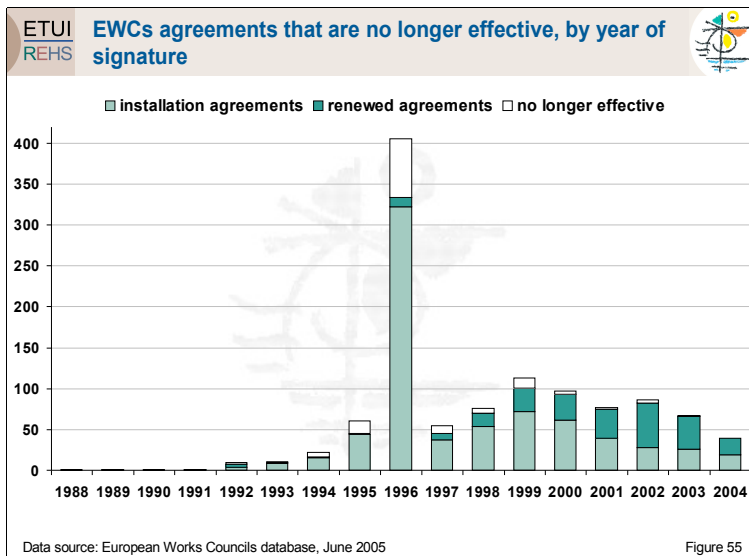

europainivå och att detta utgjorde ett problem. Utan sådana kanaler och klara regler om vem som skulle informeras och hur uppstod det rykten och rädslor angående omstruktureringar som skapade problem inom den arbetskraft som var utspridd på flera länder.

Vad är Europeiska Företagsråd till för?

Europeiska Företagsråd (EWC) inrättades för att ta itu med dessa problem. Avsikten var:

- att förse arbetstagarrepresentanter från alla europeiska länder med en direkt kommunikationsmöjlighet med den centrala företagsledningen oavsett från vilket land de är;
- att säkra att samtliga arbetstagare från de berörda länderna hade tillgång vid samma tidpunkt till all nödvändig information om gränsöverskridande beslut och planer;
- Att ge arbetstagarrepresentanter, i lokala klubbar och nationella koncernråd möjligheten att samråda med varandra för att utveckla gemensamma svar till deras arbetsgivares europeiska planer. De skulle också kunna förelägga dessa svar för den centrala ledningen innan dylika planer sattes i verket.

Vad säger direktivet om Europeiska Företagsråd?

[EWC-direktivet \(94/45/EC\)](#) är ett stycke europeisk lagstiftning som tvingar regeringar i alla medlemsstater att lagstifta om att arbetstagare i multinationella företag på europainivå har rätt att begära att europeiska företagsråd ska inrättas. Direktivet som antogs 1994 säger att dessa europeiska företagsråd ska inrättas efter förhandlingar medan arbetstagarrepresentanter och den centrala företagsledningen. Direktivet preciserar vilka företag som avses, hur förhandlingar ska föras och vilka minimibestämmelser avtalen ska innehålla. Direktivets bilaga - de s.k. subsidiära föreskrifterna - stipulerar vilken typ av europeiskt företagsråd som ska inrättas om förhandlingar inte har lett till något resultat efter tre år.

Vad som uppnåtts hittills

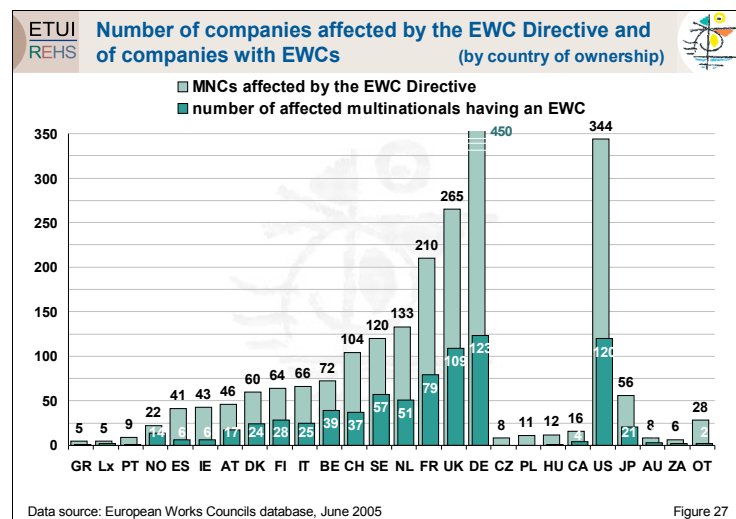
Ur flera aspekter kan det hävdas att direktivet om europeiska företagsråd har varit en framgång. Det finns numera fler än 800 multinationella företag som inrättat europeiska företagsråd och fler än 14 miljoner arbetstagare är berörda. Det stora flertalet av dessa europeiska företagsråd grundas på förhandlade avtal, vilket medför att deras praxis skiljer sig åt. Vissa av dem fungerar väl och förser

arbetstagarrepresentanterna med goda informations- och samrådsrättigheter såsom avsikten var när direktivet antogs. Men många andra har aldrig riktigt lyft till samma nivå. Och i dessa fall kan man ofta fastställa att detta beror på brister i direktivet.

Vad arbetstagare säger

"Under de gångna åren, har europeiska företagsråd utvecklats till en viktig institution inom ramen av den s.k. Europeiska Sociala Modellen. Det finns en god chans att främja deras verkan genom en översyn av direktivet 94/45/EC. Med hänsyn till den pågående globaliseringen är det angeläget att arbetstagarers rättigheter stärks så att de inte blir förlorade i denna utveckling."

Bob Welham, ordförande för Akzo Nobels Europeiska Företagsråd, i ett brev till EU-kommissionär Vladimir Spidla, november 2007.

Länkar:

Europafacketts hemsida: <http://www.etuc.org/>
 ETUI EWC database: <http://www.ewcdb.org>
 SDA EWC database: <http://www.sda-asbl.org/>

För mer information Kontakta:

Patricia Grillo, Chef för Press- och Kommunikationsavdelningen
 Tel. +32 (0)2 2240430, Mobile: +32 (0)477 770164, Pgrillo@etuc.org